

SAMTÍÐAR AFTURLJÓÐ ÚR FORTÍÐINI

Laila av Reyni hevur latið sína aðru útgávu út, og hon kann kennast sum eitt vindblak frá 80-unum, men har samtíðin er í miðdeplinum

SIGURJÓN EINARSSON

Tónleikur og minnir eru tvey hugtøk, ið eru knýtt tætt at hvørjum øðrum. Vit kenna øll kensluna av at hoyra onkran tónleik, sum verður sett í samband við eina heilt serliga uppliving, har eitt ávíst tónleikabrot ella nakað, ið líkist, gerst partur av einari uppliving, sum tú hevur verið úti fyri.

Ein verður mestsum tikin aftur í tíðina, har tú endurupplivir serligu støðuna, tú hevur sett í samband við hetta ávísa brotið. Tílik minnir nýtast ikki treytaleyst at vera positiv, men eru tengd at øllum hugsandi kenslum.

Seinastu árin er tað komið meira enn so fyri, at vit hoyra ella endurhoyra tónleik úr einari aðrari tíð. Í Føroyum hava vit havt tiltøk sum eitt nú: Aftur í 60-ini, 70-ini og nú eisini 80-ini.

Og tá tað kemur til marknaðarføring, eru tað heilt nógvar lýsingar, ið hava eitt lag ella ljóðbrot frá 80-unum fyri tíðina. Hetta, tí børn, ið vuku upp í 80-unum, nú standa fyri størstu keypiorkuni. Sostatt skal tónleikurin tekkjast og røra okkurt í teimum, sum minnir tey aftur á eina góða tíð, tá tey vuku upp.

80-ini umaftur, umaftur

Um hetta er tilætlað ella ikki, er hetta nakað av tí, ið rennur mær til hugs, tá eg hoyri nýggju útgávuina hjá Lailu av Reyni, sum nevnist »Stay«. Fløgan er gjørd í tøttum samstarvi við Gunnar G. Guttesen, har tey hava skapt eina elektropopp útgávu saman, ið hevur ein melankolskan og norðurlendskan dám yvir sær – við einum ávísam vindblaki úr fortíðini; 80-unum.

Sjálv sigur Laila í tíðindaskrivi, tá útgávan kom út, at »Stay« er ein ferð hjá sær gjøgnum tónleikin, kenslur og sjónbæra list. Tekstirnir eru um lívsins bylgjur, har hon tekur stóði í samtíðini og teimum avbjóðingum, sum lívið hevur við sær.

Hetta verður gjørt við einum ávísam 80-ara ljóði, ið ikki borðreiðir okkum við nøkrum nýggjum sum so. Har eru móguleikar í nøkrum av løgunum, har ein hevur hug at fara eitt sindur uppfrá, men

tað virkar eins og tað seinasta ongantið kemur. Sostatt verður tað ov ofta eitt sindur ov óforloysandi, og tað er spell.

Útgávan virkar til at vera ov trygg. Tað er eins og tað ikki verða tiknir nakrir kjansir, og tí manglar tónleikurin kant – sum er ein beinleiðis andsøgn til fløguhúsan. Hetta er eins og hoyra vit nýggjar tónar, vit hava hoyrt fyrr. Frálíkt, sigur tann, ið fær góð barndómsminnir fram úr 80-unum. Óspennandi, sigur tann, sum vil takast av bóli og uppliva eitthvørt nýtt. Nýtt ljóð. Okkurt.

Til ber tó ikki til at seta nakran

finger á framleiðsluna. Hetta ljóðar sum tað skal, og tað hoyrist aftur á útgávuina, at tað er blivið kelað heilt niður í allar smálutir. Kanska kann fløgan tykjast eitt sindur ovurframleidd, ella kann ein lítill finger setast á elektrotrummurnar (frá 80-unum), men tað lata vit fara framvið borðinum.

Retromani

Ein klókur maður segði einaferð, at einasti mátin hjá einum samfelag at flyta seg frameftir, er at lita aftur um bak. Júst hetta verður tulkað ymiskar vegir. Tað eru tey, ið eru føst í fortíðini og bara dyrka

tað, og so – í hinum endanum av stiganum – eru tað tey, sum buldra frameftir uttan nakrantíð at støðga á. So deiliga ymisk eru vit nú einaferð, og tað skal vera pláss fyri hesum.

Men tá tað kemur til júst tónleik, er tað okkurt heilt serligt, ið hendir við okkum, tá vit hoyra okkurt, vit kenna aftur. Tá støðga vit á.

Vit kenna okkum trygg við tí, ið vit júst hava upplivað. Hetta er jú lætt at kenna aftur, um vit uppliva tað sama aftur. Vit hava tað best við ávísam endurtakandi mynstrum. Men so hendir tað løgna viðhvørt,

at onkur ørvitisknokkur finnur uppá at brúka okkurt úr fortíðini til nakað, ið kennist heilt nýtt. Tíverri er trot á hesum fyri tíðina, tá tað kemur til tónleik.

Hyggja vit aftur í søguna, so fara fólk nokk framhaldandi at grava í alvaksandi stóra talgilda skjalasavninum, har tey bráðliga finna okkurt, ið fer at blæsa okkum øll um koll aftur. Eg livi í vónini.

Mint verður tó á, at lýsingar við 80-ara ljóði eru nakað heilt modernað í hesi samtíð, so eg rokni við, at onkur kundi, sum nú hevur stóra keypiorku, nokk skal hyggja framvið.